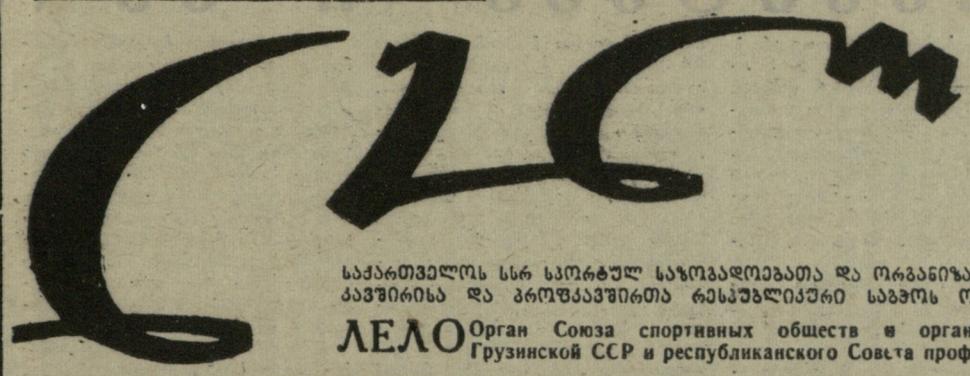

მეხუთე ტაქანიზ ლაშქრობნი

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

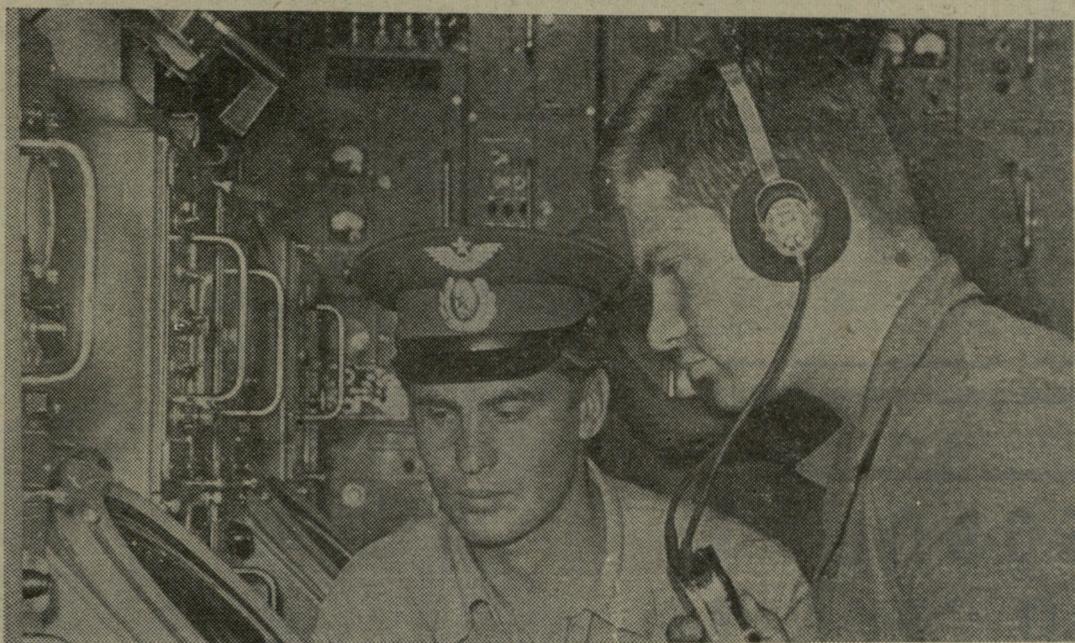
№ 160 (3137)

18

1966 წ. აგვისტო, ხუთშაბათი, დანი 3 კაპ.

საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საზოგადოებას ორგანო

გამოცემის 23-ე წელი

საბჭოთა მფრინავები ენერგიულად იბრძვიან სახალხო დოვლათის შემდგომი ზრდისთვის...

დარგის მუშაეობა ამ ბოლო წლებში განსაკუთრებით ისახელეს თავი...

სპორტში კიდევ მრავალი წარმატების მოსაპოვებლად.

ჩემპიონაგაგა 2 კვირალა ღარჩა

30 აგვისტოს ჩეხოსლოვაკიაში სტარტს აიღებს ფრენბურთულ ვაჟთა მსოფლიოს მორიგი ჩემპიონატი...

ვეტერანთა გაღამფყვები სიტყვა

თბილისი. „დინამოს“ სტადიონი. 17 აგვისტო. „დინამო“ (თბილისი) — ასკ (როსტოვი) 8:1 (0:0).

წუთზე „დინამოს“ თავდასხმელება ადგილების ცვლით გაითამაშეს კომბინაცია...

სსრ კავშირის 1966 წლის ჩემპიონატში თბილისის „დინამო“ პირველად გამოვიდა თბილისის ნამდვილი საბრძოლო შემადგენლობით...

როსტოველები განაგრძობდნენ პოზიციურ თამაშს და თავიანთი მცირე რიცხოვანი კონტრატორების იმედით იყვნენ...

როსტოველები განაგრძობდნენ პოზიციურ თამაშს და თავიანთი მცირე რიცხოვანი კონტრატორების იმედით იყვნენ...

Logo for 'IV შონი' (IV Shoni) with a stylized 'S' and 'IV'.

გაიმართა მორიგი ტურის მატჩები სსრ კავშირის პირველობაზე ფეხბურთში...

Logo for 'II შონი' (II Shoni) with a stylized 'S' and 'II'.

„ა“ კლასის II გუნდის გუნდების მორიგი ტურის მატჩები ასეთი შედეგებით დამთავრდა...

Logo for 'I შონი' (I Shoni) with a stylized 'S' and 'I'.

„დინამო“ (კუვი) ცხვ „სპარტაკი“ (მოსკოვი) „ტორპედო“ (მოსკოვი) „პაბსტაქორი“ (ტაშკენტი)...

დაწოლა მაისურაძეს, ამ უკანასკნელმა კარგად გამოიანგარიშა მომენტი...

გუშინ..

მოსკოვში, „ლოკომოტივის“ ახლადგახსნილ სტადიონზე, საკავშირო ჩემპიონატის მატჩში ერთმანეთს შეხვდნენ ადგილობრივი „ლოკომოტივი“ და კიევის „დინამო“...

გათამაშების ცხრილი

Table with columns for teams and scores. Header: მდღეობა 18 აგვისტოსათვის. Columns: თ., მ., ფ., ვ., ბ., კ. Rows include teams like 'დინამო', 'სპარტაკი', etc.

შეპიტხვა: ვის თვლით ქვეაგუფში ყველაზე საშიშ მატჩად?

შეპიტხვა: რის გამოაჩრევიან ზემოთდასახელებული კოლექტივები?

შეპიტხვა: როგორ მიმდინარეობს ჩვენი ნაკრების წვრთნა?

შეპიტხვა: ვფრთხილვართ ჩაიხევალი ტაქტიკური ამოცანების გადაჭრა?

შეპიტხვა: რა თქმა უნდა, გვიხდებოდა პირველი მატჩის დასრულება...

შეპიტხვა: ვის მიიჩნევთ ჩემპიონობის მთავარ პრეტენდენტად?

შეპიტხვა: როგორი იქნება ჩემპიონობის მთავარი პრეტენდენტი?

შეპიტხვა: ვის მიიჩნევთ ჩემპიონობის მთავარ პრეტენდენტად?

შეპიტხვა: როგორი იქნება ჩემპიონობის მთავარი პრეტენდენტი?

მრავლისებრი შედეგები

ეკონომიკური განვითარება

როგორც ჩვენი გაზეთის გუ-
შინდელ ნომერში ვიწუხებო-
დით, სანტა-მონიკას საერთაშო-
რისო საჰაერო ტურნირის და-
სკვნით, XVIII ტურში ბ. სპას-
კიმ სძლია ი. დონერს და „პი-
პიტიორის თასი“ დასაჯუთრა.
რ. ფიშერმა ყაიძის მეტს ვერას
მიადწია ტ. პეტროსიანთან და
II ადგილს დასჯერდა.

დანარჩენ შეხვედრებში ს. რე-
შევსკიმ მოუგო მ. ნაიდორფს, ვ.
უნციკერ — ბ. ლარსენი, ლ. პო-
რტიში — ბ. ივკოვი ყაიძე შე-
თანხმდნენ.

საბოლოოდ ადგილები ასე გა-
ნაწილდა: I. ბ. სპასკი (11,5), II.
— რ. ფიშერი (11), III. — ბ.
ლარსენი (10), IV-V. — ლ. პო-
რტიში, ვ. უნციკერი (9,5-9,5),
VI-VII. — ტ. პეტროსიანი, ს.
რეშევსკი (9-9), VIII. — მ. ნაი-
დორფი (8), IX. — ბ. ივკოვი
(6,5), X — ი. დონერი (6).

ფორმაშია ბ. სპასკი, არის თუ არა ბ.
ლარსენი დასავლეთ ევროპის № 1 მო-
ჭადრე, სომ არ ღაქინდა რ. ფიშერის
ოსტატობა და კვლავაც უნდა ჩაითვა-
ლოს თუ არა იგი მსოფლიო პირვე-
ლობის ღირსეულ პრეტენდენტად, რო-
გორ თამაშობს ლ. პორტიში, ხომ არ
იმოქმედა წლებმა ერთ დროს ყოველი
მოჭადრების მრისხანე მეტოქეების
ს. რეშევსკისა და მ. ნაიდორფის ძალა-
ზე.

ტურნირმა მრავალსებრიველი პასუხი
გაცა ყველა ამ კითხვას. საკმარისია
თვალი გადავავლოთ. დიდოსტატთა შე-
დეგებს I და II ტურში:

ბ. სპასკი — 6, 5, 5, რ. ფიშერი —
3, 5; 7, 5, ბ. ლარსენი — 6; 4, ლ.
პორტიში — 4, 5; 5, ვ. უნციკერი —
4, 5; 5, ტ. პეტროსიანი 4; 5, ს. რე-
შევსკი — 5, 4, 8, ნაიდორფი — 4; 4,
ვ. ივკოვი — 3, 3, 5, ი. დონერი —
4; 2.

ბ. სპასკი გაუტყუელი კაცი აღმოჩნ-
და. როგორც ჩანს, მასზე არ უმოქმე-
დია ფიშერს ტ. პეტროსიანთან მატჩში
და სოჭის საერთაშორისო ტურნირში.
ანალოგიურად დიდოსტატმა მთელი ტურ-
ნირი თანაბარი ძალით ჩაატარა ისე,
რომ არც ერთი პარტია არ წაუგია.
სხვათა შორის, ასპარეზობის მონაწილე-
თაგან ეს მხოლოდ ბ. სპასკიმ შეძლო.
სანტა-მონიკაში გამარჯვებით მან აშ-
კარად „განაცხადა“ ადგილი შესადღე-

ბული, მსოფლიო ჩემპიონის სახელის
მოსაპოვებლად ტ. პეტროსიანს ისევ
მე ვეთამაშო. ეს მით უკრთ სარწმუნოა,
რომ საბჭოთა მოჭადრეებმ შთამბეჭდა-
ვად მოუგო პრინციპული შეხვედრა ამე-
რიკელთა კერას — რ. ფიშერს.

ამჟამინ ჩემპიონი კვლავ ერთ-ერთი
უძლიერესია დიდოსტატთა შორის. I
ტურში იგი თითქმის დაბნეული თამა-
შობდა, მაგრამ, სამაგიეროდ, II ტურ-
ში ფინთმეზალური შედეგი აჩვენა. რო-
გორც ჩანს, 23 წლის მოჭადრეებს გადა-
წყვეტილი აქვს სერიოზულად იბრძო-
ლოს ტ. პეტროსიანთან მატჩის უწყვე-
ბის მოსაპოვებლად. რ. ფიშერს წარმა-
ტების ღიღი შანსები აქვს, ამიტომ
მსოფლიო პირველობის ახალი ციკლი
უდიდეს ინტერესს იწვევს.

თავად მსოფლიო ჩემპიონმა მეტის-
მეტად წარუმატებლად ითამაშა. ტ. პე-
ტროსიანი 1952 წლიდან სისტემატუ-
რად მონაწილეობს საერთაშორისო ტუ-
რნირებში და ეს იყო პირველი ასპარე-
ზობა, რომელშიც მან V ადგილსაც ვერ
მიადწია. მისი მარცხი მხოლოდ მსო-
ლოდ დასაშინებელი შედეგია აიხსნას:

ბ. ლარსენმა დაამტკიცა, რომ ყველა-
სთვის საშიში მეტოქეა მსოფლიო პირ-
ველობისთვის ბრძოლაში, მაგრამ იგი
სავსებით ჯერ კიდევ ვერ განკურნებუ-
ლა ზერეულ თამაშის ჩვევისგან (ლარ-
სენმა 4 პარტია წააგო II ტურში).

უნგრელმა ლ. პორტიშიმ და გერმა-
ნელმა ვ. უნციკერმა ცხადყვეს, რომ სა-
ზოგადოებრივი ტურნირში ტოლს არა-
ვის დაუდებენ. სხვათა შორის, ვ. უნცი-

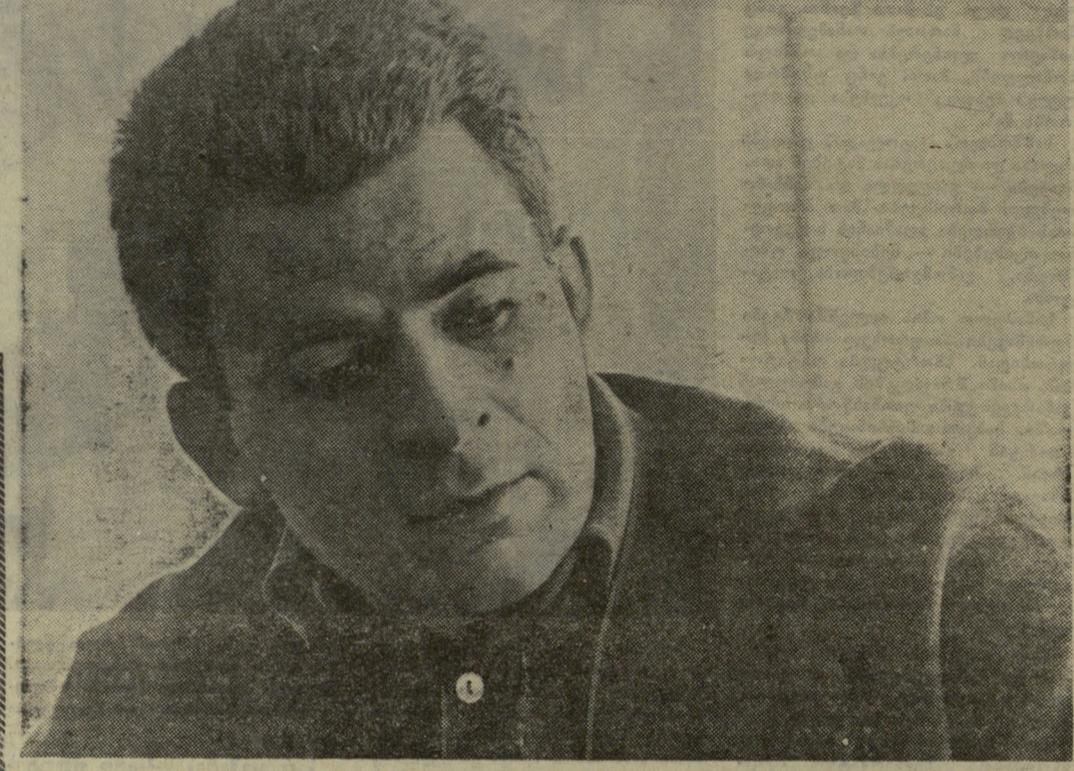
კერი მხოლოდ ბ. სპასკიმ დაამარცხა.
უმცროს კოლეგებს ღიღი კონკურენ-
ცია გაუწიეს 55 წლის დიდოსტატებმა
ს. რეშევსკიმ და მ. ნაიდორფმა, მაგრამ
ძალია ბოლომდე არც ერთს არ ეყო. პი-
რველმა II ტურში 2 პარტია წააგო და
1 (მ. ნაიდორფთან) მოიგო, მეორე კი
3 პარტიაში დაამარცხა.

ბ. ივკოვი არ იყო ჩვეულ სპორტულ
ფორმაში. ი. დონერმა მისი შესაძლებ-
ლობის შესაფერისი ადგილი დაიკავა.
სანტა-მონიკას ტურნირის პარტიები,
რომლებიც სულ მალე გამოქვეყნდება
საგანგებო ბიულეტენში „საერთაშორისო
შეხვედრები“ (მოსკოვში გამოდის),
დიდ სამსახურს გაუწიეს თანამედროვე
საჰაერო ხელოვნების წინსვლას.

თ. გიორგაძე.

„პიპიტიორის თასისთვის“ წლე-
ულს უაღრესად ძლიერი მოჭადრეები
იბრძოდნენ. ამიტომ გულშემატკივრები
და სპეციალისტები ამ ასპარეზობისგან
მოულოდნელ ამომწურავ პასუხს ბევრ კი-
თხვამდე. მაგალითად, როგორ სპორტულ

ფორმაშია ბ. სპასკი, არის თუ არა ბ.
ლარსენი დასავლეთ ევროპის № 1 მო-
ჭადრე, სომ არ ღაქინდა რ. ფიშერის
ოსტატობა და კვლავაც უნდა ჩაითვა-
ლოს თუ არა იგი მსოფლიო პირვე-
ლობის ღირსეულ პრეტენდენტად, რო-
გორ თამაშობს ლ. პორტიში, ხომ არ
იმოქმედა წლებმა ერთ დროს ყოველი
მოჭადრების მრისხანე მეტოქეების
ს. რეშევსკისა და მ. ნაიდორფის ძალა-
ზე.

— მინდა ვითამაშო ყველა 24 პარტია. ვითამაშო
ქარგად. მე არ ვლანარაკობ მოგებაზე, ვფიქრობ კარგ
თამაშზე, ლამაზ პარტიებზე, შემოქმედებაზე. ჩემთ-
ვის, ალბათ, ისე როგორც სხვა მოჭადრეკეთათვის,
ამაშია მთავარი ღირსება... — ასე ამბობდა ბ. სპასკი
მსოფლიო პირველობაზე ტ. პეტროსიანთან მატჩის
წინ. მართალია, ნიჭიერმა დიდოსტატმა წააგო მატჩი,
ფოტო დ. დონსკოისა.

ჯანმრთელობის ტრიბუნა

დასვენების 5 წუთი

თუ არ გინდათ შეტყუდებულად გა-
დაიხლოთ გონებრივი მუშაობით,
ყოველდღიურად დაუთმეთ რამდენ-
იმე წუთი აქტიურ დასვენებას.
კომპლექსი, რომელსაც ახლა გათა-
გაზობთ, დიდად უწყობს ხელს
ცენტრალური ნერვული სისტემის
ტონუსის ამაღლებას, საუკეთესო
წამალია დაქანჯრობის წინააღმ-
დეგად.

ვიღობ ამ კომპლექსის შესრულე-
ბას შეუდგებოდით, არ დაგაფიქ-
დით, თთანში პიერა გაწმინდეთ
და იარეთ 30 წამის განმავლობაში,
თან აქტიურად ამოძრავებ ხელე-
ბი.

ვიღობ ამ კომპლექსის შესრულე-
ბას შეუდგებოდით, არ დაგაფიქ-
დით, თთანში პიერა გაწმინდეთ
და იარეთ 30 წამის განმავლობაში,
თან აქტიურად ამოძრავებ ხელე-
ბი.

1. დადგით ფანჯარასთან ან ღია
კართან, ფეხები მხრების სიგანეზე
გადადგით, ხელის თითები ერთმანეთს
გადააქვით.
2. ასწიეთ ხელები (ხელისაგულით
ზევით, თითები არ გახსნათ), დაი-
ძაბეთ, თავი უკან გადაიხედეთ და
ჩაისუნთქეთ. ამოსუნთქვისას ხე-
ლები გაშალეთ და საწყისი მდგო-
მარეობა მიიღეთ. ეს გარჩეობი ოთხ-
ჯერ გაიმეორეთ.
3. ვიღობ ამ კომპლექსის შესრულე-
ბას შეუდგებოდით, არ დაგაფიქ-
დით, თთანში პიერა გაწმინდეთ
და იარეთ 30 წამის განმავლობაში,
თან აქტიურად ამოძრავებ ხელე-
ბი.
4. თირივე გაშლილი ხელისაგული
გადასივით სახეზე — ნიკაბიდან
შუბლის მიმართულებით, მერე
თავზე, იდაზე, კისრზე. ეს 4-ჯერ
გაიმეორეთ.
5. თირივე ხელი (თითები ბოლო-
მდე არ გაშალეთ) გადასივით თავ-
ზე ჯერ ხელ-ნელა, მერე თანდათან
აუჩქარეთ. 10-ჯერ.
6. თვალები დახუჭეთ. თირივე

7. იარეთ. ღრმად ისუნთქეთ.
8. ფეხები ერთად დადგით. ცერა
და სარკინიგული თითები 10-ჯერ
მოისრისეთ ყურის მიმართულებით. შე-
მდეგ მარჯვენა ხელისაგული დაი-
თარეთ მარჯვენა ყურზე და მსუ-
ბოქვად, წრიული მოძრაობით დაი-
ხილოთ იგი. იგივე გაიმეორეთ მარ-
ცხენა ხელით მარცხენა ყურზე. ეს
ვარჯიში 10-10-ჯერ უნდა შესრულ-
დეს.
9. დიდი. თავი მიაბრუნეთ
ჯერ მარჯვნივ, მერე მარცხნივ,
6-6-ჯერ, თანდათან აუჩქარეთ. ჯერ
დახარეთ თავი, მერე უკან გადაი-
ხედეთ, ესეც 6-6-ჯერ გაიმეორეთ.
გააჩეთ 2-2 ბრუნვითი მოძრაო-
ბა თავით ხან მარჯვნივ, ხან მარ-
ცხნივ (4-4-ჯერ).
10. საწყისი მდგომარეობა. ფე-
ხები მხრების სიგანეზე, ხელები
წინ (ხელისაგულით ზევით), და-
იხარეთ. ექვსდღე მუშაობით არ მო-
დლოთ, ისე დასწყობით თითებით
იარეთ. ამოსუნთქეთ. გასწორდით,
ასწიეთ ხელები, ჩაისუნთქეთ.
11. საწყისი მდგომარეობა იგი-
ვეა. თირივე ხელისაგული 10-10-
ჯერ დაიბრუნეთ (დარჯემა სწრაფი
უნდა იყოს) შუბლზე, კისრზე,
მერე ზევით, მუცელზე (ძალიან მსუ-
ბოქვად), დონდოლებზე (მძლავ-
რად) და ბარძაყებზე.
12. იარეთ. თავიდან ნელა, მუხ-
ლი მაღლა ასწიეთ, შემდეგ ახარეთ
აუჩქარეთ და ბოლოს ისეც მოუ-
ხილოთ. სუნთქვას ნუ შეიკრავთ,
ხელები თავისუფლად, ლაღად ამო-
ძრავით.
13. იარეთ. სისხლის წნევა მაღალი
აქვს, მისთვის მე-12 ვარჯიში შე-
სრულება მიზანშეუწონელია, ჯობს
წყინარად, ნელა, თანაბარი ნაბიჯით
იაროს რამდენიმე ხანს თთანში და
ღრმად ისუნთქოს.

სამკურნალო ფიჯულტურის
მეთოდისტი.

პილავი პრთი სარეჟარო

კიდევ ერთი ძვირფასი საჩუქარი
მიიღეს მოსკოვის საორტოპედიაში.
გულშინ მწყობარში ჩადა „ლოკომო-
ტორის“ სტალიონი, რომელიც თავი-
სი მნიშვნელობით დედაქალაქში (ვ. ი.
ლენინის ცენტრალური და „დინა-
მოს“ სტადიონების შემდეგ). მაგრამ
არ უნდა დავივიწყოთ, რომ სტალი-
ონი, ეს არის რკინიგზელთა საო-
რტული კომპლექსის მხოლოდ ერთი
ნაწილი.

სტალიონის კომფორტაბელურო-
ბაზე და თანამედროვეობაზე ლაბა-
რაციუ ზედმეტია. აქ არის ყველა-
ფერო, რასაც სპორტსმენს ნორმა-
ლური წვრთნისთვის, შეჯიბრებებისა
და დასვენებისთვის სჭირდება. 8
სარბენი ბილივი, სახტომი ორმოე-
ბი, ტურცინის სექტორები და ა. შ.
დიდი მძლეოსნური ტურნირების
ჩატარების საშუალებასაც იძლევა.

სტალიონის 4 წერტილში ამაზრ-
თულია ვეებერთელა ანემები ელექ-
ტროგანობისთვის. „ლოკომოტი-
ვის“ მანაზე ფუნქციონირებს მატჩე-
ბის ჩატარება ლამითაც შესაძლებე-
ლი იქნება.

საქონი საქონი

- **სალიე**, 16 აგვისტო. იუგოს-
ლავიის ამ ქალაქში მძლეოსანთა
შეჯიბრებისას იტალიელმა ე. ოტო-
მომ 110 მეტრზე თარჯიბენში აჩვენ-
და 13,8 წამი.
- **სტოკჰოლმი**, 16 აგვისტო.
მძლეოსანთა საერთაშორისო შეჯიბრე-
ბის მონაწილე ამერიკელმა ჯანგმა ტ.
სმიტმა 400 მეტრი გაიბრინა 45,6 წამ-
ში. მეორე იყო პოლონელი ბადენსკი
— 47,2.
- **ლუვენე**, 16 აგვისტო. ბელ-
გიის ამ ქალაქში ჩატარდა მძლეოსანთა
საერთაშორისო ასპარეზობა. წარმატე-
ბით გამოვიდა აფრიკელი მორბენალი გ.
კონე (სპილოს ძეგლის ნაპირი), რომელ-
მაც 100 მეტრი 10,2 წამში დაფარა.
- **პორტილო**, 16 აგვისტო.
ნიმბოსების და აფროსიების ასეთი
ჩვეულება აქვთ: გამარჯვების აღსა-
ნიშნავად წყალში აგდებენ თავი-
ანთ მესაჩუქებს. მაგრამ ფრანგმა
სამთო მოთხილამურებმა აქ, მსო-
ფლიო პირველობის დამთავრების
აღსანიშნავი ბანკეტზე, თავიანთი
გუნდის წევრები — გიგანტურ სლა-
ლოში გამარჯვებული გი პირი ჩა-

- აგდეს... უზარმაზარ სადღესასწაუ-
ლო ტორტში. შემდეგ მოვლენ-
ებმა, როგორც ამას ფრანს პრესი-
სა და იუბილს სააგენტოები იუწე-
ყებან, სხვა ხასიათი მიიღო. ერთ-
მანეთისთვის ტკბილეულის სროლა
ხელჩართულ ბრძოლაში გადაიზარ-
და, პიერში აფრინდენა ჭიჭიბი,
ბოლოში... ჩილის ღვდაქალაქის
ორი წარმომადგენელი შუშის ნამ-
სხვრეგობით დაიჭრა კილიც. ერთ-
ერთმა იაბონელმა მოთხილამურემ
მეტოქეების მოსაგერიებლად კოჟე-
ციკლი გამოიყენა. პოლიცია რომ
არა, ვინ იცის ეს სისხლისღერა
როდემდე გასტანდა.
- **კინგსტონი**, 16 აგვისტო. აქ
ბრიტანეთის თამაშების პროგრამით გა-
ინართა მოგრივთა ტურნირი, რომელ-
შიც შესანიშნავი წარმატება მიიპო-
ვეს აფრიკელმა სპორტსმენებმა. მათ
წ წონით კატეგორიაში პირველი ად-
გილები დაიკავეს.
- **ბერლინი**, 16 აგვისტო. ვე-
ლბორტის გერმანულმა კავშირმა შე-
ადგინა ჯდრის საერები გუნდი, რომელ-
იც მონაწილეობას მიიღებს მსოფლიო
პირველობაში.

მუშა-მოსამსახურეთა სკარტაკიდა

მორჯობის დამთავრდა ხის დამამუ-
შავებელი მრეწველობის მუშაკთა პროფ-
კავშირების რესპუბლიკური სკარტაკიდა-
და, რომელშიც მონაწილეობდნენ საქა-
რეთელის სხვადასხვა ქალაქის ფიჯულ-
ტურული კოლექტივების მუშა-მოსამ-
სახურეები.

შეჯიბრებები ჩატარდა ფრენბურთში,
კალათბურთში, ქართულ კუდაობასა და
მძლეოსნობაში. როგორც ყოველთვის,

საერთო ყურადღების ცენტრში იყო
ქართული კუდაობის ოსტატობა და ფრენ-
ბურთელთა გამოსვლები.

ქართულ კუდაობასა და მძლეოსნობა-
ში გამარჯვებს თბილისის საავჯერ
გაერთიანების — „განთადის“ სპორტ-
სმენებმა. ქუთაისის ავეჯის ფაბრიკის
წარმომადგენლები პირველები იყვნენ
კალათბურთისა და ფრენბურთში.

ბ. კალაძე.

პროგნოზი

პოლანდის საკურორტო ქალაქ უტ-
რეტში 3 დღის შემდეგ დაიწყება ევ-
როპის მორიგი ჩემპიონატის ცურვაში.
ამასთან დაკავშირებით იუგოსლავური
გაერთიანებული „აქვეყნების საინტერე-
სო პროგნოზები და თვლის, რომ გუნ-
დურ ჩათვლაში გამარჯვების მთავარი
პრეტენდენტები ასრ კავშირისა და
გერმანიის სპორტსმენები იქნებიან, ხოლო
მეორე ასპარეზობაში ამ ქვეყნების
წარმომადგენლებს ძლიერი მეტოქენი
ყოვლად მასპინძლების, ბელგიელების,
ფრანგების, იტალიელებისა და სხვათა
სახით. შემდეგ კორესპონდენტი ცალ-

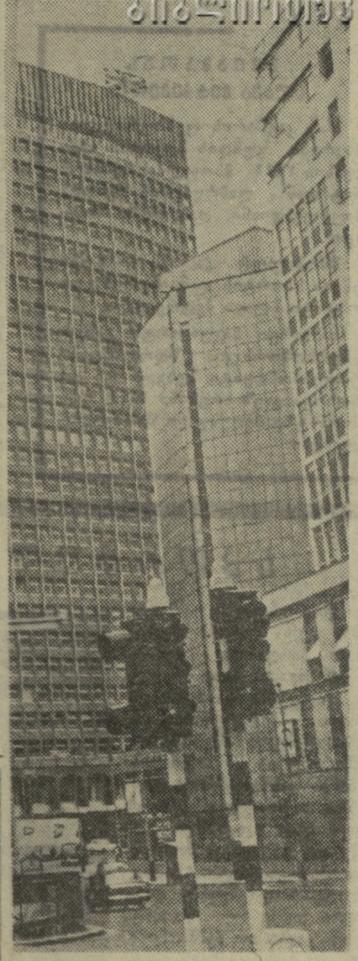
სახეობაში ფავორიტთა შესაძლებლო-
ბებს და განაკუთრებით ვრცლად ჩერ-
დება თავისუფალი და ბრასის სტი-
ლით ცურვაზე.

ვაერთა შორის (შეჯიბრება ჩატარდება
25-26 აგვისტოს) ბრასის სტილით
ორივე დისტანციაზე გამარჯვების ძირი-
თად პრეტენდენტებად ავტორის საბჭოთა
სპორტსმენები ლეფელი გ. პროკოპიანი
და თბლისელი ა. ტუტაკაივი იმანჩია.

იგი აღნიშნავს, რომ წლევედელი შე-
დეგების მიხედვით მართალია, ევროპის
უძლიერესთა იცეულს ამ სახეობაში

კავეს ყველა შესაძლებლობა გააჩნია მე-
ტოქე ისევე დამარცხდეს, როგორც სსრ
კავშირის პირველობის დროს. და იქვე
დასძენს: საბჭოთა სპორტსმენებს უტ-
რეტში ყველა შანაი ექნებათ და იბრუ-
ნონ 200 მეტრზე ბრასით ცურვაში
დაკარგული მსოფლიო რეკორდი.

რაც შეეხება ქალთა ტურნირის (გაი-
მართება 22-23 აგვისტოს) 200 მეტრ-
ზე ბრასით ცურვაში ავტორის უპირატე-
ლობას აქვს სსრ კავშირის სპორტსმე-
ნებს მსოფლიო რეკორდსმენს ი. პოზდ-
ნიაკოვასა და გ. პროკოპიანისა და აკუ-

რა შეედრება ამ სიხარულს, ამ აღტაცებას? ფეხბურთის სამშობლომ — ინგლისმა — მრავალი წლის ნატვრა აისრულა! ეს-ეს არის, დამთავრდა ინგლისისა და გფრ-ის ნაკრებთა ფინალური მატჩი. ოქროს ქალღმერთი ბრიტანეთის კუნძულზე დარჩა — ასეთია ფინალური შეხვედრის „მშრალი“ შედეგი. მაგ-

რამ რამდენი ენერჯის, რანაირი ნერვული დაძაბულობის ფასად მოვიდა ეს დიდი წარმატება! ზეიმობენ ინგლისელი ფეხბურთელები, ზეიმობს ინგლისი და ამ ზეიმს უერთდებიან მილიონობით გულშემატკივრები, ვინაიდან ფეხბურთის სამშობლომ ღირსეულად დაიმსახურა უმაღლესი ჯილდო.

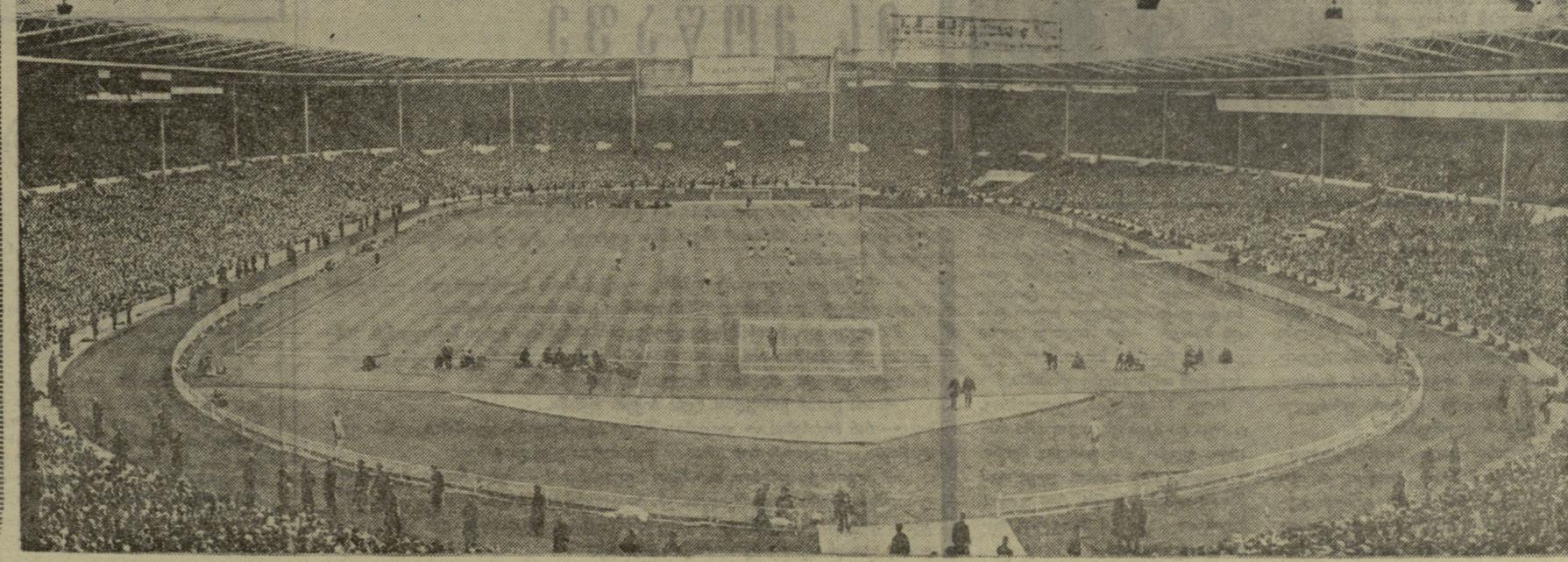
ინგლისში ჩვენი ნაკრების წევრთა სახელზე უამრავი წერილი მოდიოდა. ერთ-ერთი ბარათი პირადად მ. ხურცილაძესა და გ. სიჭინავას სახელზე იყო. აი, ისინი გულდასმით კითხულობენ უცნობი მეგობრის სურვილებს. თხოვნა ერთია: ჩვენ ზრუნვასა და ყურადღებას არ მოგაკლებთ, ოღონდ თქვენ მანდ იმარჯვეთო.

სურათზე: საბჭოთა ფეხბურთის წარსული და აწმყო — ტყავის ბურთის ორი უბადლო ოსტატი — მ. იაკუშინი (მარცხნივ) სუვენირს იძენს „უემბლის“ ერთ-ერთ ჯიბურში (მარჯვნივ) მსოფლიოს ყველა დროის ერთ-ერთი საუკეთესო ფეხბურთელი ლ. იაშინი მეუღლით.

შეტევაზეა ჩემპიონატის საუკეთესო ბომბარდირი, პორტუგალიის ნაკრების სული და გული ეუსებო.

„უემბლი“ სტადიონი — ფეხბურთის მექა.

ფოტო მ. ზარგარიანიანა. (ჩვენი სპეტ. კორ.)

როსა და სხრენე ვნეა

გვიანობა სადა მებრძოლი

სსრ კავშირის ფეხბურთელთა ნაკრები გუნდის წევრებს ინგლისის VIII მსოფლიო ჩემპიონატის VIII მსოფლიო ჩემპიონატის დაბრუნების შემდეგ მოკლევადიანი დასვენება მიეცათ.

მშობლიურ ქალაქს — სოჭს ეწვია სპორტის დამსახურებული ოსტატი სლავა მებრძოლი.

სამხარეო საკურორტო გაზეთ „ჩერომორსკია“ ზღრავნიცას „კორესპონდენტი“ შეხვდა მას და სთხოვა გაეზიარებინა VIII ჩემპიონატზე მიღებული შთაბეჭდილებები.

— უპირველეს ყოვლისა, მინდა გითხრათ, რომ ინგლისში, რომ იტყვიან, უბრალოდ არ გამიბარებია. პირველი მატჩის წინ კორეის გუნდთან ფეხი დავიზიანე და თამაში ვერ შევძელი. ეს ძალზე საწყინი და დასანანი იყო. ამდენს ვეზადებოდი და უეცრად...

რას ვიზამდი, იძულებული გავხდი მყურებელი ვყოფილიყავი და ტრამპინიდან გამეწვია გულშემატკივრობა ჩემი გუნდისთვის. ეს კი, გამოვიტყდებით, უფრო მძიმეა, ვიდრე თამაში.

იტალიის ნაკრებთან მატჩისთვის ძალზე სერიოზულად ვემზადებოდი, მაგრამ, ჩემდა საოცრად, მწვრთნელმა ნიკოლოზ მოროზოვმა გუნდის შემადგენლობაში არ შემოიყვანა იმ მოტივით, რომ გიორგი სიჭინავაძე, რომელსაც მცირე ტრავმა ჰქონდა კორეის ნაკრებთან, სუსტად ითამაშო. ამიტომ მას „არც ჩემი თამაშის იმედი ჰქონდა“ — ამ გავაწყვეტილებას არ შეიძლება გული არ გაეტეხა ჩემთვის.

მსაყვედურობენ, რომ ჩილის ნაკრების წინააღმდეგ პასიურად ვითამაშე. არ მინდა თავი გავიმართლო, მაგრამ არც ის ამბავი უნდა დაგივიწყოთ, რომ ჩვენი გუნდი დაკომპლექტებული იყო კრილოვის იგავის — აგედი, კიბო და ჭარბი-ყლაპისა. პრინციპით. და თუმცა ჩილის გუნდთან შეხვედრის შედეგს ჩვენი გამარჯვების გამოვლინებისთვის ვადა-მწვევტი მნიშვნელობა არ ჰქონდა, ჩვენ მაინც სპორტულად, პრინციპულად მივუდევით მატჩს და მფიქრეთ რა იგი, ხელი შევუწყვეთ ჩვენს კორეულ მეგობრებს გასულიყვენ ჩემპიონატის მეოთხედფინალში.

უნგრეთის გუნდთან შეხვედრისას მწვრთნელმა კვლავ არ გამოიყვანა. რას იზამ, მან უკეთ იცის. ეს მატჩი საბჭოთა ნაკრებისთვის საკულმინაციო იყო ამ ჩემპიონატში. ჩვენმა გუნდმა მთელი ძალით ითამაშა.

უნგრელებთან გამარჯვების შემდეგ, მეოთხე ადგილი უკვე განადგობული გვექნა. წინ იყო შესვენება გფრ-ის ნაკრებთან. აი, აქ კი შედრკა ნ. მოროზოვი. როგორც ჩანს, ჩვენი მწვრთნელები ვერაფრით ვერ აღწევნ თავს მუდმივ შეცდომაში — ნაკრების ახალგაზრდა ფეხბურთელთა მიმართ უნდობლობასა და ძირითადი შემადგენლობის გადატვირთვას.

პორტუგალიასთან შეხვედრისას ნ. მოროზოვმა გუნდს რატომღაც დაცვიით მოქმედებისკენ მისცა გეზი: — ხუთი ფეხბურთელი — პონომარიოვი, ვირონინი, ხურცილავა, კორნევი და დანილოვი — თამაშობდა უკან, წინ კი ჩვენს

გირთვას. გერმანელების პირისპირ მწვრთნელმა გამოიყვანა იგივე შემადგენლობა, რომელმაც წინა მატჩში ითამაშა უნგრეთის ნაკრებთან, თუმცა იცოდა, რომ შესტერინოვი ტრავმირებულია, საბო და ჩისლენკო — გადაღლილი. იცოდა ისიც, რომ აფონინს, მარქაროს, ოსტროვსკის, კორნევის, აერებრიანოვის საბრძოლველად უწევდათ გული. დარწმუნებული ვარ, ისინი თავიანთ დაქანცულ ამხანაგებზე ნაკლებად როდი ითამაშებდნენ. მწვრთნელის გადაწყვეტილების დასანანი შედეგი ამჟამად — ჩისლენკოს ნერვებმა უმტყუნა. უნდა ითქვას, რომ იგორი ისედაც უნდა გასულიყო მოედნიდან — მცველმა მენდინგერმა მას „შიპებით“ დაუსერა მთელი მუხლი და თამაში უკვე აღარ შეეძლო.

ამ მატჩში ჩვეულებრივზე სუსტად გამოვიდნენ შესტერინოვი, ჰუსაინოვი, ბანიშევაკი. მოკლედ — მეორე ადგილი ხელიდან გავიხსლტა. თუმცა შემადგენლობის დადგენის საკითხს რომ უფრო შემოქმედებითად მოვიკიდებოდი, მატჩის შედეგი შეიძლება სხვაგვარი ყოფილიყო.

პორტუგალიასთან შეხვედრისას ნ. მოროზოვმა გუნდს რატომღაც დაცვიით მოქმედებისკენ მისცა გეზი: — ხუთი ფეხბურთელი — პონომარიოვი, ვირონინი, ხურცილავა, კორნევი და დანილოვი — თამაშობდა უკან, წინ კი ჩვენს

გარდა, ბანიშევაკი და მალოფევი მოქმედებდნენ. რატომ? თავდაცვაზე ფიქრით ხომ გამარჯვებას ვერასდროს ვერ მიაღწევს ჩვენი ნაკრების ტერიტორიული უპირატესობა ნათელი იყო — გოლების გამტანია კი არავინ გასლტათ.

ეს ჩემი, წმინდა სუბიექტური დასკვნებია ინგლისის სტადიონებზე საბჭოთა ნაკრების გამოხვედრის თაობაზე. მე არა მაქვს პრეტენზია, რომ ეს შესვლულა უდავოა. ჩვენ გვყავს სპეციალისტთა დიდი არმია, რომელთაც რამდენადმე დაფიქრების შემდეგ შეაჯამებს ფეხბურთში ინგლისის მსოფლიო ჩემპიონატის შედეგებს და გააკეთებს ავტორიტეტულ დასკვნებს. მე კი ერთს ვიტყვი — ჩვენი გუნდი თამაშობდა ძალზე მონდობით და თავგანწირვით. მეოთხე ადგილი მსოფლიოში — საბატიო!

საბჭოთა ნაკრების მოთამაშეთაგან, მე ვფიქრობ, საუკეთესო იყვნენ ჩემი მეგობრები — იგორ ჩისლენკო და ვალერი ვირონინი.

ჩემი გემგები? უპირველეს ყოვლისა, მე, მურთაზ ხურცილავა და გიორგი სიჭინავა ჩვენს კოლექტივს — თბილისის „დინამოს“ უნდა ამოუვლდებოდა მხარში, რათა მან აღიდგინოს რამდენადმე შერყეული რეპუტაცია. შემდეგ კი საბჭოთა ნაკრების შემადგენლობაში შევუდგები მზადებას ევროპის მომავალი ჩემპიონატისთვის.

სკორტული ოჯახი

ესაა უჩვეულო ოჯახი მის ყველა წევრს სპორტთან პირდაპირი კავშირი აქვს. ოჯახის თავი — ლუკა ალექსანდრეს ძე იოაკიმიძე — სსრ კავშირის დამსახურებული მწვრთნელია. მწვრთნელის საქმიანობა მამის დაიწყო, როცა სპორტი საქართველოში ის-ის იყო ფეხს იდგამდა. 35 წელია, რაც ლუკა მომავალ თაობას გადსცემს გამოცდილებას და ბევრმა დაუფასა კიდევც — მოიპოვა სსრ კავშირის ჩემპიონობა.

ცურვის რესპუბლიკური ფედერაციის წევრი ლუკა ალექსანდრეს ძე ასლა ბოზრ დინამოელთა ცურვის ბაზაში სპორტსკოლას ხელმძღვანელობს და ამავე დროს საქართველოს ნაკრების უფროსი მწვრთნელია. წარსულში შესანიშნავმა სპორტსმენმა სპორტში შეიღებინა ჩაბაბა. უფროსი ავჯი 17 წლის ალგო სპორტის ოსტატია ცურვაში.

უფროს ძმას არც 16 წლის გრიგოლი ჩამორჩება. მართალია სპორტში მისი მიღწევები უფრო მთქმალეა, მაგრამ ჭაბუკის შესაძლებლობანი გარანტიას იძლევა, რომ იგი სულ მალე ჩადგება ოსტატთა რიგებში. ცურვის საიდუმლოებას დიდძალია დაეუფლა 13 წლის სლავაც. ასლა ბიჭუნამ მოზრდილთა III თანრიგი შეასრულა. ექვსი წლის გალიამ კი ახლანან დაიწყო ცურვის ანბანის დაუფლება.

ლუკა ალექსანდრეს ძის მეუღლე ზინაიდა რესპუბლიკური კატეგორიის მსახია ცურვაში. ოჯახის სპორტულ დასტატებში ბებია ანა მატყვის ასულსაც საკმაო ღვაწლი მიუძღვს.

სურათზე: ზინაიდა — ლ. იოაკიმიძის შვილებთან (მარცხნიდან მარჯვნივ) ალექსანდრე, გალიასთან, სლავასა და გრიგოლთან მორიგი ვარჯიშის წინ. შუაში — ბებია და შვილიშვილი სტარტის წინ. მამა — დედა — შვილი — გალია და ზინაიდა საოჯახო სპორტულ ნადავლთან. ფოტო გ. კიკვაძისა. (საქდესი).

სტატისტიკოსთა თვალით

სპორტის მილიონობით გულშემატკივრისთვის ფეხბურთელთა VIII მსოფლიო ჩემპიონატი ნელ-ნელა უკანა პლანზე გადადის. ნის ადგილს იკავებს მოასლონებული ტურნირები და ჩემპიონატები სპორტის სხვა სახეობებში. ასეთია გულშემატკივრის ბუნება. მაგრამ ინგლისის ბატალიები დიდძალი დარჩება მწვრთნელთა და სტატისტიკოსთა მესიერებაში. სპეციალისტებს თავიანთი საქმე აქვთ: ისინი გულმოდგინე ანალიზს უკეთებენ განვილი ბრძოლებს, ეძებენ წარმატებათა თუ წარუმატებლობების მიზეზებს. თავიანთი სამუშაო სფერო აქვთ სტატისტიკოსებსაც, რომლებსაც სისტემაში მოჰყავთ და ციფრების ენაზე გადააქვთ პერიოდი ბრძოლის პერიოდები. აი, სტატისტიკოსთა რამდენიმე აღ-

მოჩენა: თურმე მსოფლიოს VIII ჩემპიონატის დღეებში უამრავ უბედურ შემთხვევას ჰქონდა ადგილი. ჩვენ აღვც ვუყრდით იმის შესახებ, რომ რადიორეპორტაჟის მსუფლობის დროს გული გაუსკდა ერთ-ერთ ბრაზილიელ გულშემატკივარს. ანალიოგურ ფაქტს ჰქონდა ადგილი ჩემპიონატის გახსნის დღეს „უემბლის“ სტადიონზეც ახალგაზრდა ლონდონელს ინგლის — ურუგვაის მატჩის დროს ნერვიულობისგან ხისხლი ჩაეცა. ავადმყოფმა პოსტიტამდე ვერ მიაღწია. იგი გზაში გარდაიცვალა. გაცილებით მეტი იყო მსუბუქი ხასიათის ტრავმები, მეტწილად ტურისტებში. მიზეზი? გულშემატკივართა მოწინააღმდეგე ბანაკთან ხელჩართული ბრძოლა. ამ მხრივ განსაკუთრებით გამოიჩინეს თავი იტალიელებმა, რომლებ-

საც ჩვეუ-ჩვეუდა დასდევდნენ პოლიციელები. საფეხბურთო ვენებათა ღლევას ვერ გადაურჩნენ მოთამაშეებიც. სტატისტიკოსები აღნიშნავენ, რომ ლონდონის ტურნირზე სერიოზული ტრავმა მიიღო 10-მა ფეხბურთელმა. მეფრი მათგანი დიდი ხნით გამოეთხოვა ფეხბურთს. აი, ისინიც: სიმონი და კომბენი (საფრანგები), გრიუსი (ინგლისი), პელე (ბრაზილია), როჩა (ურუგვაი), ტობარი (ჩილი), უ. შიპოში (უნგრეთი), ბულგარელი (იტალია), ხებტევი (გფრ) და საბო (სსრ კავშირი).

საქონელი — სანეგეა

კაპიტალისტურ სამყაროში სპორტსმენი, რაგინდ გამოჩენილიც არ უნდა იყოს, პირველ რიგში მაინც საქონელია, რომლის ფასი მუშტრის რაოდენობის შესაბამისად მერყეობს. ფასი დადებული აქვს ყველას, თვით ფეხბურთის მეფე პელესაც.

ბრაზილიელი „შავი მარგალიტი“ ლონდონის ჩემპიონატის წინ 350 ათას გირვანჯა სტერლინგად იყო შეფასებული. უნგრეთთან თამაშის შემდეგ შავმა ბირჯამ ამ ფასდაუდებელი ფეხბურთელის ღირებულებას მთელი 150 ათასი გირვანჯა დააკლო, ჩემპიონატის შემდეგ კი — კიდევ 50 ათასი გირვანჯა. რამ გამოიწვია პელეს აქციების დაცემა ბირჯაზე? იმან, რომ ბრაზილიის გუნდი მეოთხედფინალში ვერ გავიდა, პელე კი ნატკანი ფეხის გამო მთელი ძალით არ თამაშობდა.

იოჯაზ ა. ტალო

რას მასწავლებელი, ის მოწაფე

(გაცნიარულ-შანახსტიკური ნოველა)

ერთსელ ვენერელები ტრნავისა და პრემოვის ფეხბურთელთა მატჩს დაესწრნენ. ამ გუნდებს არასდროს უთამაშიათ ასე ცუდად: ვერც ერთმა მხარემ ბურთი ვერ გაიტანა და მიუდანი „მშრალი“ ანგარიშით დატოვეს, მაგრამ სტუმრებს შეხვედრა ერთობ მოეწონათ.

— ჩვევც ვისწავლით ასე თამაშს, — თქვა მათმა ხელმძღვანელმა, — შემდეგ კვლავ გავწვევით და ამხანაგურ შეხვედრასაც გავმართავთ თქვენთან. მართლაც, სამი წლის შემდეგ ვენერელებმა ჩინებული გუნდი ჩამოიყვანეს. პირველსავე ტაიმში მათ ათი გოლი გაიტანეს. რამდენი ბურთი გავიდა, სტუმართა ხელმძღვანელი, იმდენჯერ ნაღვლიანად გადააქვნიდა თავს:

— არა და არ გამოუდით ჩვენს ბიჭებს თამაში...
— რას ბრძანებთ! — გაცვიებით მიუვო იქვე მჭოდმა გულშემატკივარმა ცეკლარიკმა, — ხუმრობა ხომ არაა: — ათი ბურთი უკვე გაიტანეთ!
— როგორ გვაკადრებთ. რას ჰქვია „გავიტანეთ“! — ხელი ჩაიჭინა ვენერელმა, — აღბათ, გასურთ დაგვამვიდოთ. ეს, რასაკვირველია, სტუმართმოყვარეობით მოვლეთ. გოლები რას გვიშველის! გაცილებით სუსტად ვთამაშობთ. ვერ იქნა და ვერ ვისწავლეთ ეს თქვენი შესანიშნავი „პარს აცლა“.

— არა და არ გამოუდით ჩვენს ბიჭებს თამაში...
— რას ბრძანებთ! — გაცვიებით მიუვო იქვე მჭოდმა გულშემატკივარმა ცეკლარიკმა, — ხუმრობა ხომ არაა: — ათი ბურთი უკვე გაიტანეთ!
— როგორ გვაკადრებთ. რას ჰქვია „გავიტანეთ“! — ხელი ჩაიჭინა ვენერელმა, — აღბათ, გასურთ დაგვამვიდოთ. ეს, რასაკვირველია, სტუმართმოყვარეობით მოვლეთ. გოლები რას გვიშველის! გაცილებით სუსტად ვთამაშობთ. ვერ იქნა და ვერ ვისწავლეთ ეს თქვენი შესანიშნავი „პარს აცლა“.

ინგლისის საპაერო დაწვერვის ყოფილმა ოფიცერმა დედო ლეფერტიმ ახალი მსოფლიო რეკორდი დაამყარა, მაგრამ არა ჭაერში, არამედ... მიწის ქვეშ. მან 127 დღე დაჰყო სიმერსეტის გამოქვაბულში მარტოდმარტო და მონსანა რეკორდი ფრანგ ანტუან სენისა, რომელმაც 125 დღე გაატარა ფრანგული ალპების მღვიმეებში.

თავისი—დიდი „ჯდომა“ ლეფერტიმ 27 მარტს დაიწყო. ეს იყო ერთგვარი სარგვლამო ტრიუკი ტურისტების მისაზიდად. გამოქვაბულის მებატონე ვიკონტ ვაიმუტი მამაც ოფიცერს 650 ფუნტ სტერლინგს დაპირდა. ლეფერტის თან ჰქონდა წიგნების, სანთლების, ღორის სორცია კონსერვების, ლობიოსა და დაკონსერვებული ხილის დიდი მარაგი. იგი მხოლოდ დღეში ერთხელ რეკავდა ზევით, რათა ეთქვა, რომ თავს კარგად გრძობს.